

НАРЕДБА

№

за придобиване на квалификация по професията

**„ИНСТРУКТОР ПО АДАПТИРАНА ФИЗИЧЕСКА АКТИВНОСТ И СПОРТ ЗА ХОРА
С УВРЕЖДЕНИЯ”**

**Раздел I
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. С тази наредба се определя държавният образователен стандарт (ДОС) за придобиването на квалификация по професията 813040 „Инструктор по адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания“ от област на образование „Услуги за личността” и професионално направление 813 „Спорт” съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 2. Държавният образователен стандарт за придобиването на квалификация по професията 813040 „Инструктор по адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания“, съгласно приложението към тази наредба, определя изискванията за придобиването на четвърта степен на професионална квалификация за специалността 8130401 „Адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания“.

Чл. 3. Въз основа на ДОС по чл. 1 и рамковата програма по чл. 10, ал. 3, т. 4 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват учебни планове за лица, навършили 16 години и учебни програми за обучението по специалността по чл. 2.

**Раздел II
СЪДЪРЖАНИЕ НА ДЪРЖАВНИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЕН СТАНДАРТ**

Чл. 4. (1) ДОС по чл. 1 определя изискванията към кандидатите, описанието на професията, единиците резултати от ученето, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

(2) Държавният образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията 813040 „Инструктор по адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания“ включва общата, отрасловата и специфичната професионална подготовка с необходимите професионални компетентности, които гарантират на обучаемия възможността за упражняване на професията след завършване на обучението.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Тази наредба се издава на основание чл. 22, ал. 6, във връзка с чл. 22, ал. 2, т. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование и отменя Наредба № 17 от 2012 г. за придобиване на квалификация по професия „Инструктор по адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания“ (обн., ДВ, бр. 12 от 2012 г.).

§ 2. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката

**Държавен образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията
„Инструктор по адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания“**

Професионално направление:	
813	Спорт
Наименование на професията:	
813040	Инструктор по адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания
Специалности:	Степен на професионална квалификация:
8130401	Адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания
	Четвърта
Ниво на квалификация според Европейската квалификационна рамка (ЕКР) – 5	Ниво на квалификация според Националната квалификационна рамка (НКР) – 5

1. Изисквания към кандидатите

1.1. Изисквания към кандидатите за входящо минимално образователно и/или квалификационно равнище за придобиване на степен на професионална квалификация съгласно Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО)

За придобиване на четвърта степен на професионална квалификация по професията „Инструктор по адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от ЗПОО (утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД 09-413 от 12.05.2003 г., посл. изм. със Заповед № РД09 – 5862 от 14.12.2017 г.) изискването за входящото минимално образователно равнище за лица, навършили 16 години е завършено средно образование.

Здравословното състояние на кандидата се удостоверява с медицински документ, доказващ, че професията, по която желае да се обучава, не му е противопоказна.

1.2. Валидиране и професионални знания, умения и компетентности

Придобиването на квалификация по професията „Инструктор по адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания“ или по част от нея чрез валидиране на придобити с неформално или информално учене резултати от ученето се осъществява съгласно Наредба № 2 от 13 ноември 2014 г. за условията и реда за валидиране на професионални знания, умения и компетентности, издадена от министъра на образованието и науката (обнародвана в Държавен вестник, бр. 96 от 21.11.2014 г., в сила от 01.01.2015 г.).

2. Описание на професията

2.1. Трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на професията, определени в законови и подзаконови актове (здравословно състояние, правоспособност и др.)

Инструкторът по адаптирана физическа активност (АФА) и спорт за хора с увреждания – по един или няколко вида спорт, е лицето, което отговаря за периода на физическа и психическа подготовка на хората с увреждания, които спортуват.

Инструкторът поддържа многобройни професионални контакти – с изпълнителни директори, мениджъри, рехабилитатори, кинезитерапевти, медицински лица, с поддържащите спортните бази, с представители на фирми – производители на спортни уреди, съоръжения и екипировка.

Инструкторът работи с разнообразни уреди и съоръжения, екипировка, информационни материали и документация в открити и закрити спортни съоръжения – зали, стадиони, басейни, фитнес и здравни центрове.

Той упражнява своята дейност в спортни клубове, спортни федерации, ученически спортни школи, фитнес клубове, центрове за спорт, здраве и рекреация, дневни центрове, центрове за социална рехабилитация и интеграция, домове за хора с увреждания, домове за стари хора и други организации в публичния, частния и неправителствения сектор, в които се осигурява достъп и възможности на хора с увреждания (деца, младежи и възрастни) за избор и включване в практикуване на адаптирани двигателни активности и видове спорт с обучително-тренировъчен оздравителен и рекреационен характер.

Инструкторът по АФА и спорт за хора с увреждания организира и провежда спортни занимания предимно в областта на спорта в свободното време и спорта за всички. Провежда тренировъчни занимания с групи за начално обучение в спортните клубове за хора с увреждания или в спортните клубове, в които са включени и хора с увреждания. Подкрепя лица с увреждания при участието им в масови спортни мероприятия.

Съвместно с треньора по АФА и спорт за хора с увреждания, инструкторът участва в изготвянето на индивидуалния план за развитие на спортните качества на съответното лице с увреждане и проследява цялостната му подготовка, както и участието му в спортни прояви. Инструкторът по АФА и спорт за хора с увреждания дава насоки за подходяща подкрепяща среда и определя подходящите места за тренировки. Определя формата на тренировките, тяхната продължителност и честота, както и оптималния брой участващи в спортните занимания според спецификата на уврежданията на лицата. В процеса на работа определя екип от специалисти, които да спомогат и съдействат за общото развитие на физическата активност на хората с увреждания (рехабилитатори, психолози, супервайзъри, социални работници и др.). Инструкторът изцяло подкрепя самостоятелното физическо развитие на хората с увреждания и следи за минималната им зависимост от друго лице. Работи за повишаване на физическата активност и независимост на спортуващите. Основни цели на работата на инструктора по АФА и спорт за хора с увреждания са положителното повлияване на здравословното и функционалното състояние, мотивационните и адаптационните възможности, физическото развитие и дееспособността, социалната адаптация и интеграция и постигането на относителна самостоятелност

Инструкторът изпълнява задълженията си като член от професионалния екип съгласно изискванията на спортната организация (или фирма) при планиране и извършване на определените от работодателя трудови дейности.

Хората, упражняващи тази професия, трябва да имат разбирането, че хората с увреждания притежават същите човешки права като всички граждани, включително и правото на достъп до спорт и занимания с физическа активност. Професия съчетава няколко елемента – социална адаптация и терапия, повишаване на физическата активност на лицата и интегрирането им в различни групи.

Инструкторът по АФА и спорт за хора с увреждания изпълнява дейности, които могат да се групират като подготвителни, основни и заключителни.

Подготвителните дейности обхващат:

- запознаване с длъжностната характеристика, разработена и утвърдена от работодателя;
- запознаване с изискванията за здравословни и безопасни условия на труд;
- запознаване с динамиката на организационната структура на спорта в Република България и на спортната организация, където работи;

- участие в предварителни проучвания за ориентацията, предпочитанията и мотивацията на кандидатите за занимания със спорт и насочване при избора на конкретен вид спорт/ове от лицата;
- участие в диагностичните процедури за първоначални проучвания на възрастовите и психо-физическите особености на кандидатите за занимания със спорт; запознаване с резултатите от проучванията за здравословното състояние на кандидатите за спортни занимания и диагностика на изходните параметри на специфичната за дадения вид спорт физическа годност и координационно-двигателни способности;
- определяне на подходяща подкрепяща среда за лицата с увреждания, както и на нуждата от спортен асистент при спортните дейности;
- запознаване със: разработените и утвърдени учебно-тренировъчни планове или приоритетни тренировъчни програми; план-графика на заниманията; техническото състояние и характеристиките на общите и специфичните спортни уреди и други технически средства и аксесоари за провеждането на различните по съдържание и насоченост спортни занимания;
- участие в проверката и подготовката на откритите и закритите спортни обекти и съоръжения за съответствие с изискванията на действащите стандарти и правила;
- участие в изготвянето и представянето на информационни и рекламни материали; в мероприятия за срещи с обществеността, с медиите и с други институции за осигуряване прозрачност на дейността на спортната организация (или фирма).

Основните дейности са свързани със:

- участие в разработването на тренировъчни програми за тонизиране на мускулатурата и поддържане нивото на съответните физически показатели;
- участие в разработването на индивидуални тренировъчни планове и програми за адаптирана физическа активност, съгласувани със съответните специалисти, съобразно характера на увреждането и евентуалния бъдещ здравен статус;
- даване на указания и информация по отношение на изискванията за усвояване на двигателни навици, постигане на определени физически качества, поддържане на добра спортна форма, провеждане на занятията, контрол и оценка на постигнатите резултати;
- преценка за формиране на подходяща група за трениране съобразно уврежданията на лицата, тяхната степен и особеностите им; създаване на добра вътрешна организация в групата;
- провеждане на задължителен адаптивен период на лицето с увреждане с цел трансформиране на стария му динамичен стереотип към нов, позволяващ му да навлезе в основната група, занимаваща се с конкретен вид спорт;
- подпомагане на треньора по АФА и спорт при измерване на основните физически качества на спортуващите – сила, издръжливост, бързина, гъвкавост и ловкост;
- запознаване на спортуващите хора с увреждания и спортния асистент (ако има такъв) с характеристиките и параметрите на уредите и с други технически средства и аксесоари за провеждане на различни по съдържание и насоченост спортни занимания; запознаване на спортуващите и спортните асистенти с общите и специфичните изисквания и условия за безопасна спортна дейност;
- запознаване на спортните асистенти (ако има такива) с адаптираните физически дейности и инструкции за тяхната роля по време на заниманията;
- демонстриране на конкретните движения и начини на изпълнение на спортните дейности, подбор на подходящи екипи за колективни спортове, организиране процеса на трениране и формата на провеждане на заниманията, адаптиране на уредите и съоръженията, когато това е необходимо, осигуряване на безопасност и адекватни условия за спортуване, на подходяща достъпност на терена, на който се провеждат заниманията;

- даване насоки за поддържане на физическата активност и в домашни условия, изготвяне на програми за автотренинг;
- професионална комуникация на английски език и/или друг чужд език при необходимост (работа в сферата на спортната анимация за хора с увреждания, СПА центрове и др.);
- осъществяване контакт с подходящи спортни клубове и спортни организации за участие в спортни прояви и мероприятия на национално и международно ниво.

Заклучителните дейности са свързани със:

- участие в изготвянето на индивидуален и групов анализ на постигнатите резултати в отделните спортни занимания или на определен етап от подготовката;
- проверка на състоянието на спортната материална база след всяко занимание; информироване на работодателя за необходимостта от ремонти и възстановяване;
- анализ и оценка на работата на спортния асистент, когато има такъв;
- изготвяне на писмени отчети и доклади за осъществената от него дейност.

Особеностите и условията на труд изискват от инструктора по АФА и спорт за хора с увреждания да бъде дисциплиниран, наблюдателен, издръжлив при продължително физическо натоварване, лоялен и отговорен, с нагласа за точно и прецизно изпълнение на заповеди, инструкции и указания; да използва съвременна справочна и каталожна литература, професионален софтуер и компютър с интернет. Спазване на етичните принципи, свързани със спортно-тренировъчния процес на хора с различни увреждания е задължително.

Инструкторът по АФА и спорт за хора с увреждания трябва да има умения за работа в екип и за решаване на конфликти. Необходими са добри комуникативни умения, както и познания за спецификите на общуване с хора с увреждания. Трябва да умее и да оказва първа помощ.

Работното време на инструктора по адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания е нормирано.

Инструкторът по АФА и спорт за хора с увреждания изпълнява задълженията, които произтичат от изискванията на Закона за здравословни и безопасни условия на труд, на санитарно-хигиенните изисквания на регионалните здравни инспекции, както и на вътрешните правила, утвърдени от работодателя.

Инструкторът по АФА и спорт за хора с увреждания осъществява своята дейност в съответствие със Закона за физическото възпитание и спорта и подзаконовите му нормативни актове. Правоспособност за „инструктор“ се придобива съгласно Наредба № 2 от 27.03.2017 г. за професионалната правоспособност и квалификацията на спортно-педагогическите кадри (обн., ДВ, бр. 29 от 7.04.2017 г.).

2.2. Възможности за продължаване на професионалното обучение

Лицата, придобили четвърта степен на професионална квалификация по професията „Инструктор по адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания“, могат да продължат обучението си по друга професия от професионално направление „Спорт“.

При продължаващото професионално обучение се организира обучение за усвояване на единиците резултати от ученето, които лицата не притежават.

2.3. Възможности за професионална реализация съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД-2011) в Република България, утвърдена със Заповед № РД 01-931/27.12.2010 г. на министъра на труда и социалната политика, посл. изм. и доп. със Заповед № РД01-715 от 19.09.2017 г.

Лице, придобило четвърта степен на професионална квалификация по професията „Инструктор по адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания“, може да постъпва на работа на следните длъжности от НКПД:

- ✓ Длъжности от единична група 3422 „Спортни треньори, инструктори и сродни на тях“:
 - 3422-3010 Инструктор, спортен;
- ✓ Длъжности от единична група 3423 „Фитнес инструктори и ръководители на програми за отдих и спорт“:
 - 3423-3006 Личен треньор;
- ✓ Други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.

3. Единици резултати от ученето (ЕРУ)

3.1. Списък на ЕРУ

Обща професионална подготовка

- ЕРУ 1. Здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ)
 - РУ 1.1 (Резултат от учене) Създава организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място
 - РУ 1.2 Участва в създаването на организация за осъществяване на превантивна дейност по опазване на околната среда
 - РУ 1.3 Създава организация за овладяването на рискови и аварийни ситуации
- ЕРУ 2. Предприемачество
 - РУ 2.1 Познава основите на предприемачеството
 - РУ 2.2 Формира предприемаческо поведение
 - РУ 2.3 Участва в разработването на бизнес план
- ЕРУ 3. Икономика
 - РУ 3.1 Познава основите на пазарната икономика
 - РУ 3.2 Познава характеристиките на производствената дейност в предприятие

Отраслова професионална подготовка

- ЕРУ 4. Организация на труда
 - РУ 4.1 Организира работния процес
 - РУ 4.2 Отговаря за разпределението на дейностите в работния процес
- ЕРУ 5. Комуникация и чужд език
 - РУ 5.1 Общува ефективно в работния екип
 - РУ 5.2 Води ефективна бизнес комуникация
 - РУ 5.3 Владее чужд език по професията
- ЕРУ 6. Информационни и комуникационни технологии (ИКТ)
 - РУ 6.1 Обработка информация с ИКТ
 - РУ 6.2 Комуникира с ИКТ
 - РУ 6.3 Създава цифрово съдържание с ИКТ
 - РУ 6.4 Осигурява сигурност при работата с ИКТ
 - РУ 6.5 Решава проблеми при работата с ИКТ
- ЕРУ 7. Спорт

- РУ 7.1 Познава същността на спорта и ползите от него
- РУ 7.2 Познава организационната система на спорта
- РУ 7.3 Формира (развива) физически качества у обучаваните по спорт лица

Специфична професионална подготовка

- ЕРУ 8. АФА и спорт за хора с увреждания
 - РУ 8.1 Подпомага социалната интеграция и приобщаване на хора с увреждания чрез спорт
 - РУ 8.2 Познава възможностите за адаптация на популярни физически активности и спортове
- ЕРУ 9. АФА и спорт за хора с ментални увреждания
 - РУ 9.1 Познава организацията на спорта за хора с ментални увреждания
 - РУ 9.2 Планира спортната подготовка за начално обучение по вид спорт на хора с ментални увреждания
 - РУ 9.3 Провежда тренировъчни занимания за начално обучение по вид спорт на хора с ментални увреждания
- ЕРУ 10. АФА и спорт за хора с увредено зрение
 - РУ 10.1 Познава организацията на спорта за хора с увредено зрение
 - РУ 10.2 Планира спортната подготовка за начално обучение по вид спорт на хора с увредено зрение
 - РУ 10.3 Провежда тренировъчни занимания за начално обучение по вид спорт на хора с увредено зрение
- ЕРУ 11. АФА и спорт за хора увреден слух
 - РУ 11.1 Познава организацията на спорта за хора с увреден слух
 - РУ 11.2 Планира спортната подготовка за начално обучение по вид спорт на хора с увреден слух
 - РУ 11.3 Провежда тренировъчни занимания за начално обучение по вид спорт на хора с увреден слух
- ЕРУ 12. АФА и спорт за хора с физически увреждания (увреждания на двигателната или на нервната система)
 - РУ 12.1 Познава организацията на спорта за хора с физически увреждания
 - РУ 12.2 Планира спортната подготовка за начално обучение по вид спорт на хора с физически увреждания
 - РУ 12.3 Провежда тренировъчни занимания с хора за начално обучение по вид спорт на физически увреждания
- ЕРУ 13. АФА и спорт за хора с детска церебрална парализа (ДЦП)
 - РУ 13.1 Познава организацията на спорта за хора с ДЦП
 - РУ 13.2 Планира спортната подготовка за начално обучение по вид спорт на хора с детска ДЦП
 - РУ 13.3 Провежда тренировъчни занимания за начално обучение по вид спорт на хора с ДЦП
- ЕРУ 14. АФА и спорт за хора в пенсионна възраст
 - РУ 14.1 Планира спортната подготовка за начално обучение по вид спорт на хора в пенсионна възраст

- РУ 14.2 Провежда тренировъчни занимания за начално обучение по вид спорт на хора в пенсионна възраст

3.2. Описание на ЕРУ

Обща професионална подготовка

ЕРУ 1

Наименование на единицата:	Здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ)
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Инструктор по адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 1.1:	Създава организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място
Знания	• Познава в детайли разпоредбите за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд • Познава основните елементи на организацията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд • Познава в детайли рисковете за здравето и безопасността при извършваната трудова дейност и при трудовите дейности, свързани с конкретната професионална квалификация • Познава в детайли необходимите мерки за защита и средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд • Познава разпоредбите за провеждане на инструктаж на работещите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд
Умения	• Контролира процеса по изготвяне на инструкции за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд • Организира извършването на трудовите дейности при спазване на нормативните разпоредби за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд • Извършва контрол (при необходимост) на изпълнението на трудовите дейности при спазване на разпоредбите за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд • Инструктира работещите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд • Разпознава рисковете за здравето и безопасността при различни трудови дейности. • Използва средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд
Компетентности	• Участва в създаването на организация за осигуряване на безопасни условия на работа • Проявява отговорност към останалите участници в трудовия процес

	• Предприема мерки за предотвратяване, намаляване и ограничаване на рисковете за здравето и за безопасност на работното място при различните трудови дейности
Резултат от учене 1.2:	Участва в създаването на организация за осъществяване на превантивна дейност по опазване на околната среда
Знания	• Познава разпоредбите за опазване на околната среда при конкретната трудова дейност • Познава в детайли рисковете от замърсяване на околната среда при конкретната трудова дейност и при свързаните трудови дейности • Описва основните изисквания за разделно събиране на отпадъци • Познава разпоредбите за съхранение, използване и изхвърляне на опасни продукти
Умения	• Организира и контролира сортирането/съхранението на опасни продукти и излезли от употреба материали, консумативи и др., при спазване технологията за събиране и рециклиране
Компетентности	• Притежава екологично съзнание за опазване на околната среда • Анализира причините за екологично замърсяване • Участва в разработването на правила за опазване на околната среда • Следи за спазване на изискванията и правилата за опазване на околната среда
Резултат от учене 1.3:	Създава организация за овладяването на рискови и аварийни ситуации
Знания	• Познава нормативните разпоредби за осигуряване на аварийна безопасност • Познава в детайли основните изисквания за осигуряване на аварийна безопасност • Обяснява стъпките за действия при аварии и аварийни ситуации • Обяснява видовете травми и методите за оказване на първа помощ • Познава реда за разследване на трудови злополуки
Умения	• Използва терминологията за описване на аварийните ситуации • Създава организация за осъществяване на контрол по спазване мерките за пожарна и аварийна безопасност • Координира действията на работния екип при аварии и опасни ситуации • Разпознава опасните ситуации, които могат да възникнат по време на работа • Оказва първа помощ на пострадали при авария • Изброява основните рискове, които могат да доведат до аварии и аварийни ситуации • Оказва първа помощ на пострадали при авария
Компетентности	• Организира овладяването на възникнал пожар и/или авария, в съответствие с установените вътрешнофирмени правила за пожарна и аварийна безопасност • Актуализира вътрешнофирмените правила за пожарна и аварийна безопасност
Средства за оценяване:	Средство 1: • Решаване на тест Средство 2: • Решаване на казус по зададен сценарий

Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: Владее теоретични знания за: хигиенните норми; здравословните и безопасни условия на труд на работното място; превантивната дейност за опазване на околната среда; овладяването на аварийни ситуации и оказването на първа помощ на пострадали. За средство 2: Избира бързо най-адекватното поведение при зададената рискова ситуация Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на първа помощ

ЕРУ 2

Наименование на единицата:	Предприемачество
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Инструктор по адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 2.1:	Познава основите на икономиката и предприемачеството
Знания	Знае същността на предприемачеството Познава видовете предприемачески умения
Умения	Анализира практически примери за успешно управление на дейността на фирмата
Компетентности	Предлага нови идеи за оптимизиране изпълнението на трудовите дейности
Резултат от учене 2.2:	Формира предприемаческо поведение
Знания	Познава характеристиките на предприемаческото поведение Знае видовете предприемаческо поведение
Умения	Преценява необходимостта от промени, свързани с подобряване на работата
Компетентности	Предлага решения за повишаване ефективността на дейността
Резултат от учене 2.3:	Участва в разработването на бизнес план
Знания	Познава основните елементи, изисквания и етапи при разработване на бизнес план Знае факторите на обкръжаващата пазарна среда и влиянието им върху дейността на фирмата

Умения	Анализира възможностите за развитие на дейността на фирмата
Компетентности	Самостоятелно или в екип разработва проект на бизнес план
Средства за оценяване:	Средство 1: Решаване на тест Средство 2: Решаване на казус по зададен сценарий Средство 3: Разработване в екип на бизнес план на фирмата по предварително дефинирано задание
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1, 2 и 3: Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: Владее основните теоретични постановки в областта на предприемачеството За средство 2: Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий За средство 3: Участва в разработването на бизнес план на фирмата според изискванията на предварително дефинираното задание

ЕРУ 3

Наименование на единицата:	Икономика
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Инструктор по адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 3.1:	Познава основите на пазарната икономика
Знания	Познава общата теория на пазарната икономика Запознат е икономическите проблеми – оскъдност, ресурси, избор и други Знае ролята на държавата в пазарната икономика Познава видовете икономически субекти в бизнеса
Умения	Информира се за успешни практически примери за управление на различни бизнес начинания
Компетентности	Способен е да идентифицира успешни практически примери за управление на бизнес начинания като обясни ролята на всеки икономически субект, ангажиран в бизнеса
Резултат от учене 3.2:	Познава основните характеристики на производствената дейност в предприятие
Знания	Познава основите на пазарното търсене и пазарното предлагане Дефинира икономически понятия - приходи, разходи, печалба, рентабилност и други Познава същността на елементите на маркетинговия микс – продукт (услуга), цена, дистрибуция, промоция

	Познава същността на елементите на промоционалния/комуникационния микс – публичност, реклама, лични продажби, насърчаване на продажбите, връзки с обществеността
Умения	Обяснява икономически понятия в контекста на дейността на предприятието Разработва маркетингова стратегия на предприятие за постигане на максимални финансови резултати, съобразно качествения и количествения капацитет Изготвя рекламни послания за изграждане и поддържане на положителна представа у целевата група към предлаганите продукти (стоки и/или услуги)
Компетентности	Способен е да анализира икономическите принципи в контекста на производствената дейност на дадено предприятие и да дава препоръки
Средства за оценяване:	Средство 1: Писмен изпит/Тест Средство 2: Изготвяне на маркетингова стратегия, насочена към зададен тип целева група Средство 3: Изготвяне на рекламно послание по зададени цел, бюджет и рекламоносител
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2 и 3: Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: Владее основните теоретични знания в областта на икономиката За средство 2: В изготвеното рекламно послание присъстват името на рекламодателя, кратко описание на предложението, подтик за покупка, данни за контакт с рекламодателя; изтъкнати са качеството на услугата и нейните предимства пред конкурентните За средство 3: Изготвената обява за свободна работна позиция е пълна и целесъобразна – включва изискванията за заемане на длъжността, работното време, трудовото възнаграждение, начините за кандидатстване, изброени са задълженията и отговорностите; определените критерии за подбор са съобразени с нуждите на работодателя

Отраслова професионална подготовка

ЕРУ 4

Наименование на единицата:	Организация на труда
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Инструктор по адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания
Ниво по НКР:	5

Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 4.1:	Организира работния процес
Знания	• Познава структурата на стопанската организация • Познава методи за нормиране на работния процес • Познава нормативните документи, свързани с професията • Познава планирането на ресурси, свързани с работния процес • Познава основните нормативни актове, свързани с професията
Умения	• Планира работния процес • Съставя график на работните задачи • Спазва основните нормативни актове, свързани с професията
Компетентности	• Ефективно организира работния процес • Предлага и мотивира необходимостта от промени в работните процеси
Резултат от учене 4.2:	Отговаря за разпределението на дейностите в работния процес
Знания	• Познава видовете дейности • Познава изискванията за изпълнение на видовете дейности • Познава начините за организация на дейностите в работния процес
Умения	• Организира дейностите в работния процес • Спазва и следи етичните норми на поведение • Участва в изграждането на работната среда
Компетентности	• Ефективно разпределя и планира дейностите в работния процес • Отговорен е за създаване и поддържане на етична работна среда
Средства за оценяване:	Средство 1: • Решаване на тест Средство 2: • Решаване на казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	За средства 1 и 2: • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: • Дефинира теоретични понятия в областта на организацията на работния процес За средство 2: • Дефинира теоретични понятия в областта на разпределението на дейностите в работния процес

ЕРУ 5

Наименование на единицата:	Комуникация и чужд език
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Инструктор по адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5

Резултат от учене 5.1:	Общува ефективно в работния екип
Знания	• Знае ролята на отделните длъжности в екипа, техните работни взаимоотношения и йерархични връзки
Умения	• Комуникира в работен порядък с екипа и персонала на предприятието
Компетентности	• Може да комуникира ефективно с всички участници в трудовия процес, съобразно работния протокол • Поема отговорности при работа в екип
Резултат от учене 5.2:	Води ефективна бизнес комуникация
Знания	• Познава етичните норми на комуникацията • Познава правилата за вербална и невербална комуникация • Познава ефективното поведение при конфликти • Знае правилата и изискванията, свързани с водене на делова кореспонденция • Познава средства за водене на делова комуникация
Умения	• Разпознава и избягва конфликтни ситуации • Решава конфликтни ситуации • Води делова комуникация - писмена и устна • Извлича необходимата информация за удовлетворяване на изискванията на клиентите
Компетентности	• Провежда ефективна комуникация с клиенти и потребители, съобразно индивидуалните им особености • Провежда компетентен разговор с клиенти с цел консултиране и съгласуване на услуги; разбира и уважава техните изисквания, защитава интересите на организацията • Проявява комбинативност при проучване на алтернативни решения
Резултат от учене 5.3:	Владее чужд език по професията
Знания	• Познава професионалната терминология на чужд език
Умения	• Чете и разбира професионални текстове (специализирана литература, техническа документация и други) на чужд език • Ползва чужд език при търсене на информация от интернет и други източници • Ползва свободно професионална терминология на чужд език (писмено и говоримо) при комуникация с партньори и клиенти
Компетентности	• Владее чужд език на ниво, позволяващо му да осъществява ефективна комуникация по професионални и други теми, както и да изпълнява служебните си задължения
Средства за оценяване:	• Провеждане на разговори по професионални теми на чужд език
Условия за провеждане на оценяването:	• Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	• Комуникира свободно на чужд език в учебна или работна ситуация

ЕРУ 6

Наименование на единицата:	Информационни и комуникационни технологии
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Инструктор по адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 6.1:	Обработка информация с ИКТ
Знания	• Изброява интернет търсачки и мотивира избора си на определени сред тях • Обяснява употребата на филтри и оператори за търсене • Знае за съществуването на невярна или подвеждаща информация в интернет и начини за оценка на надеждността ѝ • Обяснява същността на веб каналите (RSS и други) за получаване на информация • Знае начините за съхранение на цифрова информация на различни електронни носители • Знае начините за създаване на поддиректории (папки) • Знае начините за преместване на файлове от една поддиректория (папка) в друга • Познава различни програми за възпроизвеждане на даден тип цифрово съдържание (текст, изображение, аудио, видео) • Познава различни доставчици на облачни услуги
Умения	• Използва търсачка за намиране на информация като прилага различни филтри и използва оператори за търсене (символи и други) • Използва веб канали (RSS и други) за получаване на информация • Сравнява информацията в различни източници и оценява нейната надеждност с помощта на набор от допълващи се критерии • Записва и съхранява в различни формати цифрово съдържание (текст, изображения, аудио, видео, веб страници и др.) по класифициран начин, използвайки поддиректории (папки) • Използва облачни услуги за съхранение на информация • Възпроизвежда вече записано цифрово съдържание
Компетентности	• Демонстрира свободно владение на ИКТ при обработването на информация
Резултат от учене 6.2:	Комуникира с ИКТ
Знания	• Изброява доставчици на услугата електронна поща • Изброява софтуер за аудио и видео разговори • Изброява доставчици на услуги за споделяне на файлове • Обяснява принципите за онлайн пазаруване и плащане • Изброява онлайн общности (социални мрежи), създадени за обмен на знания и опит в областта на професията

	• Обяснява употребата на електронен подпис
Умения	• Използва електронна поща • Използва разширени функции на софтуер за аудио и видове разговори • Споделя файлове, спазвайки правилата на онлайн комуникацията • Използва множество електронни услуги като пазаруване онлайн, електронно банкиране, взаимодействие с държавни институции и други • Използва електронен подпис за авторизация • Обменя знания и опит в онлайн общности
Компетентности	• Демонстрира свободно владение на ИКТ при онлайн комуникация
Резултат от учене 6.3:	Създава цифрово съдържание с ИКТ
Знания	• Познава функционалностите на софтуерите за създаване и редакция на цифрово съдържание от различен тип (текст, таблици, изображения, аудио, видео) • Познава функционалностите на редакторите за създаване и поддръжка на шаблонни интернет страници и/или блогове
Умения	• Създава сложно цифрово съдържание (текст, таблици, изображения, аудио, видео) с различни оформления • Редактира и оформя цифрово съдържание, създадено от друг • Използва редактори за създаване и поддръжка на шаблонни интернет страници и/или блогове
Компетентности	• Демонстрира свободно владение на ИКТ при създаването на електронно съдържание
Резултат от учене 6.4:	Осигурява сигурност при работата с ИКТ
Знания	• Познава голяма част от известните рискове за сигурността при работа онлайн • Знае функциите на защитните стени и на антивирусните програми • Познава начините за защита на файлове с криптиране или с пароли • Знае за въздействието на цифровите технологии върху ежедневиия живот и околната среда
Умения	• Идентифицира подвеждащи и/или злонамерени съобщения и интернет страници • Активира филтри на електронна поща против спам • Разпознава файлове, представляващи злонамерен софтуер • Променя настройките на защитната стена и на антивирусната програма • Защишава файлове с криптиране или с пароли • Прилага мерки за пестене на енергия
Компетентности	• Способен е да защити комплексно от злонамерени действия електронната среда, в която работи
Резултат от учене 6.5:	Решава проблеми при работата с ИКТ
Знания	• Познава начините за решаване на рутинни проблеми при използването на цифрови технологии • Познава начините за инсталиране/преинсталиране на операционна система и друг софтуер

	Познава възможностите за актуализиране на собствените си цифрови умения
Умения	Избира и инсталира най-подходящия инструмент, устройство, приложение, софтуер или услуга за решаване на проблеми Променя настройките и опциите на операционната система или друг софтуер при решаване на проблеми
Компетентности	Способен е самостоятелно да разреши нерутинен проблем, възникнал при работа с ИКТ
Средства за оценяване:	Средство 1: Изпълнение на задача, свързана с намирането на информация в интернет по зададена тема, нейното съхранение и възпроизвеждане Средство 2: Изпълнение на задача, свързана със споделянето на файл в интернет пространството и изпращане на връзка (линк) за сваляне до друг потребител по електронната поща Средство 3: Изпълнение на задача, свързана със създаването, редакцията и оформлението на цифрово съдържание Средство 4: Изпълнение на задача, свързана с противодействие срещу злонамерено електронно съобщение Средство 5: Изпълнение на задача, свързана с инсталирането, преинсталирането и промяната на настройки на устройство и съпътстващия го софтуер
Условия за провеждане на оценяването:	За средства 1, 2, 3, 4, и 5 Учебен/компютърен кабинет Персонален компютър или лаптоп Достъп до интернет
Критерии за оценяване:	За средства 1, 2, 3, 4, и 5 Поставените задачи са изпълнени самостоятелно и в рамките на предварително зададеното за това време. Демонстрирани са професионални знания, умения и компетентности, свързани с употребата на ИКТ

ЕРУ 7

Наименование на единицата:	Спорт
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Инструктор по адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 7.1:	Познава същността на спорта и ползите от него

Знания	• Познава ползите от спорта и неговите образователни, здравни, социални, културни и възстановителни функции • Знае историята на физическото възпитание и спорта • Познава олимпийските принципи и идеали • Знае рисковете от употребата на допинг в спорта
Умения	• Осигурява спазването на принципите на феърплей в спорта • Разпознава признаците при употребата на допинг и предприема необходимите мерки
Компетентности	• Популяризира здравословния начин на живот и редовните занимания със спорт, участва в дискусии по темата
Резултат от учене 7.2:	Познава организационната система на спорта
Знания	• Познава организацията на спорта на национално, европейско и световно ниво и функциите на различните институции – общини, министерства, спортни клубове, спортни федерации, олимпийски комитети • Познава нормативно-правната уредба, свързана с физическото възпитание и спорта – закони, стратегии и наредби • Познава особеностите на физическото възпитание и спорта в свободното време • Познава особеностите на организиран спорт за всички (физическо възпитание и спорт за учаци, ведомствен спорт, физическо възпитание и спорт за лица с увреждания) • Познава особеностите на спорта за високи постижения (детско-юношески спорт, елитен спорт)
Умения	• Идентифицира мястото на спортна организация в системата на спорта и възможните механизми и източници на финансиране
Компетентности	• Консултира заинтересованите лица относно възможностите за практикуване на спорт, съобразно техните нужди и желания
Резултат от учене 7.3:	• Формира (развива) физически качества у обучаваните по спорт лица
Знания	• Познава теорията и методиката на спортната тренировка • Познава анатомията и биомеханиката на човека • Познава физиологията и биохимията на човека • Познава принципите на рационалното хранене • Познава особеностите на преподаване при различните възрастови групи • Познава особеностите на спортния травматизъм
Умения	• Прилага методи и средства за развиване на сила • Прилага методи и средства за развиване на издръжливост • Прилага методи и средства за развиване на бързина • Прилага методи и средства за развиване на гъвкавост • Прилага методи и средства за развиване на ловкост • Прилага методи и средства за развиване на техника и тактика по вид спорт
Компетентности	• Може самостоятелно да формира (развива) у обучаваните най-целесъобразните за вида спорт физически качества
Средства за оценяване:	Средство 1: • Теория: решаване на тест или развиване на въпрос от областта на спорта

Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: Теория: учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: Демонстрира професионални знания от областта на спорта

Специфична професионална подготовка

ЕРУ 8

Наименование на единицата:	АФА и спорт за хора с увреждания
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Инструктор по адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 8.1:	Подпомага социалната интеграция и приобщаване на хора с увреждания чрез спорт
Знания	Познава нормативно-правната уредба, свързана с интеграцията и приобщаването на хора с увреждания Познава нормативно-правната уредба, свързана със защитата от дискриминация Познава ползите от спорта и неговите образователни, здравни, социални, културни и възстановителни функции Разбира принципите и методологията на спорта като инструмент за сближаване на хора, независимо от тяхната възраст, пол, произход, религия, увреждане Познава особеностите на общуване с хора с увреждания от различни възрастови групи
Умения	Идентифицира нуждите от спорт на хората с увреждания Мотивира хората с увреждания да участват в спортни занимания Мотивира други спортно-технически лица (инструктори, треньори и т.н.) да участват активно в интеграцията на хора с увреждания чрез спорт, включително и като доброволци Стимулира личностното, социалното и професионалното развитие на участниците в спортни занимания Подпомага общуването между лица с увреждания, както и общуването им със спортни технически лица (съдии и др.)
Компетентности	Подпомага социалната интеграция и приобщаване на хора с увреждания като защитава законното им право им да спортуват и повишава мотивацията им да поддържат и усъвършенстват своите двигателни възможности Асистира на хора с увреждания при участието им в масови спортни мероприятия като им оказва психическа, физическа и техническа подкрепа Проявява отговорност, креативност, инициативност и уважение при работата с хора с увреждания
Резултат от учене 8.2:	Познава възможностите за адаптация на популярни физически активности и спортове

Знания	Знае възможностите за модификация на екипировката, правилата, задачите, околното пространство и инструкциите при занимания по: водни спортове (плуване; гребане); снежни спортове (ски спускане; ски бягане; биатлон); спортни игри (футбол; баскетбол; волейбол; хандбал); лека атлетика; гимнастика; други спортове (фитнес; колоездене; фехтовка, бочия и боулинг; тенис; тенис на маса; танци).
Умения	Идентифицира нуждите на лицата с ограничени функционални възможности от модификация на екипировката, правилата, задачите, околното пространство и инструкциите при занимания по: водни спортове (плуване; гребане); снежни спортове (ски спускане; ски бягане; биатлон); спортни игри (футбол; баскетбол; волейбол; хандбал); лека атлетика; гимнастика; други спортове (фитнес; колоездене; фехтовка, бочия и боулинг; тенис; тенис на маса; танци).
Компетентности	Проявява съобразителност и аналитично мислене при адаптацията на популярни физически активности и спортове
Средства за оценяване:	Средство 1: Решаване на тест или развиване на въпрос от областта на социалната интеграция на хора с увреждания чрез спорт Средство 2: Описване възможностите за адаптация на избрана спортна дисциплина
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: Демонстрирани са професионални знания от областта на социалната интеграция на хора с увреждания чрез АФА и спорт За средство 2: За избраната спортна дисциплина са изброени възможностите за модификация на екипировката, правилата, задачите, околното пространство и инструкциите

ЕРУ 9

Наименование на единицата:	АФА и спорт за хора с ментални увреждания
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Инструктор по адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5

Резултат от учене 9.1:	• Познава организацията на спорта за хора с ментални увреждания
Знания	• Познава дейността на национални правителствени и неправителствени организации, имащи отношение към хората с ментални увреждания • Знае правата на хората с ментални увреждания съгласно националното и международно законодателство • Познава Международната класификация на функциониране, инвалидност и здраве, както и класификациите на функционалност за различните спортни дисциплини, включени в Специалните олимпийски световни игри • Познава дейността на международната организация Спешъл олимпикс (Special Olympics) и тази на други спортни организации на европейски и национално ниво (федерации, асоциации и др.) • Знае историята на Специалните олимпийски световни игри (Special Olympics World Games) • Изброява спортните дисциплини, включени в Специалните олимпийски световни игри и обяснява техните особености и основни правила
Умения	• Идентифицира мястото на дадена спортна организация за хора с ментални увреждания (спортен клуб, федерация, асоциация или др.) в системата на спорта • Идентифицира възможните механизми и източници на финансиране на дадена спортна организация за хора с ментални увреждания
Компетентности	• Способен е самостоятелно да намира решения на проблеми с административен характер като търси съдействието на съответните отговорни институции или това на други организации, имащи отношение към спорта и към хората с ментални увреждания • Проявява съобразителност и аналитично мислене при решаването на административни проблеми, свързани със спорта за хора с ментални увреждания
Резултат от учене 9.2:	• Планира спортната подготовка за начално обучение по вид спорт на хора с ментални увреждания
Знания	• Познава същността на тренировъчното натоварване • Знае критериите за тренираност и спортна форма в съответния вид спорт • Познава основните средства и методи за развиване на основните двигателни качества • Познава основните средства и методи за спортно-техническо усъвършенстване в различни спортни дисциплини за хора с ментални увреждания • Познава основни средства и методи за изграждане на тактическата подготовка в различни спортни дисциплини за хора с ментални увреждания • Познава основните средства и методи за психическа подготовка на хора с ментални увреждания • Знае периодизацията на спортната тренировка
Умения	• Адаптира физическата активност на спортуващите с ментални

	увреждания към техните специфични нужди (за физическа и социална среда, спортна екипировка, състезателни правила, методика на обучение, инструкции и други) • Изготвя план-график и определя целите на тренировъчните занимания • Подбира методите и средствата за постигане целите на тренировъчните занимания • Определя параметрите на тренировъчното натоварване – продължителност, обем, плътност, интензивност • Подбира спортната екипировка
Компетентности	• Способен е съвместно с треньор по АФА и спорт за хора с увреждания да планира спортни занимания за начално обучение по вид спорт на хора с ментални увреждания както с образователни, здравни, социални, културни и/или възстановителни функции, така и за постигане на високи спортни резултати • Проявява съобразителност и аналитично мислене при планиране спортната подготовка на хора с ментални увреждания
Резултат от учене 9.3:	• Провежда тренировъчни занимания за начално обучение по вид спорт на хора с ментални увреждания
Знания	• Знае основните състезателни правила на различни спортни дисциплини за хора с ментални увреждания, а също и правилата на игри със забавен и учебен характер • Познава терминологията в различни спортни дисциплини за хора с ментални увреждания • Знае методиката за начално обучение по различни спортни дисциплини за хора с ментални увреждания • Познава факторите, които могат да окажат положително или отрицателно влияние върху представянето на спортист с умствено увреждане • Познава особеностите на общуване и работа с хора с ментални увреждания, а също и особеностите на различните възрастови групи • Познава видовете травми и рисковете за здравето, които могат да настъпят при практикуването на различни спортни дисциплини за хора с ментални увреждания, както и начините за оказване на първа помощ
Умения	• Запознава спортуващите с историята на различни спортни дисциплини за хора с ментални увреждания • Запознава спортуващите с ползите за здравето от редовната физическа активност • Обяснява предназначението и демонстрира начина на употреба на спортните съоръжения, уреди и екипировка • Владее, демонстрира и обяснява техниките на изпълнение на движения и упражнения от различни спортни дисциплини за хора с ментални увреждания • Общува със спортуващите по популярни теми от областта на спорта за високо спортно майсторство • Разпознава опасностите за здравето на спортуващите • Оказва първа помощ и обездвижва пострадал
Компетентности	• Способен е самостоятелно да проведе тренировъчно занимание за

	начално обучение по вид спорт с малка група хора с ментални увреждания по утвърден тренировъчен план • Проявява отговорност, креативност, инициативност и уважение при работата с хора с ментални увреждания и демонстрира авторитет
Средства за оценяване:	Средство 1: • Решаване на тест или развиване на въпрос от областта на организацията на спорта за хора с ментални увреждания Средство 2: • Изготвяне на план-конспект за тренировъчно занимание за начално обучение по вид спорт на хора с ментални увреждания по зададени цели и задачи на заниманието Средство 3: • Провеждане на тренировъчно занимание за начално обучение по вид спорт на хора с ментални увреждания по зададен план-конспект
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: • Учебен кабинет За средство 3: • Спортна зала по вид спорт или друго спортно съоръжение • Спортни уреди и пособия • Лице (или група лица) с ментални увреждания
Критерии за оценяване:	За средство 1: • Демонстрирани са професионални знания от областта на организацията на спорта за хора с ментални увреждания За средство 2: • Съдържанието на тренировъчното занимание отговаря на поставените цели и задачи. Изброени са необходимите спортни съоръжения и уреди. Разписани са методически указания за отделните упражнения За средство 3: • Проведеното тренировъчно занимание е изпълнило планираните цели и задачи. Техниките на изпълнение на различните движения и упражнения са правилно демонстрирани. Дадените методическите указания и използваната спортна терминология са коректни

ЕРУ 10

Наименование на единицата:	АФА и спорт за хора с увредено зрение
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Инструктор по адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене	• Познава организацията на спорта за хора с увредено зрение

10.1:	
Знания	• Познава дейността на национални правителствени и неправителствени организации, имащи отношение към хората със зрителни увреждания • Знае правата на хората със зрителни увреждания съгласно националното и международно законодателство • Познава Международната класификация на функциониране, инвалидност и здраве, както и класификациите на функционалност за различните спортни дисциплини, включени в Параолимпийските игри • Познава дейността на Международния олимпийски комитет в областта на спорта за хора със зрителни увреждания, на Международната спортна федерация за слепи (International Blind Sports Federation), както и тази на други спортни организации на европейски и национално ниво (федерации, асоциации и др.) • Знае историята на Параолимпийските игри (Paralympic Games) • Изброява спортните дисциплини, включени в Параолимпийските игри и обяснява техните особености и основни правила
Умения	• Идентифицира мястото на дадена спортна организация за хора със зрителни увреждания (спортен клуб, федерация, асоциация или др.) в системата на спорта • Идентифицира възможните механизми и източници на финансиране на дадена спортна организация за хора със зрителни увреждания
Компетентности	• Способен е самостоятелно да намира решения на проблеми с административен характер като търси съдействието на съответните отговорни институции или това на други организации, имащи отношение към спорта и към хората със зрителни увреждания • Проявява съобразителност и аналитично мислене при решаването на административни проблеми, свързани със спорта за хора със зрителни увреждания
Резултат от учене 10.2:	• Планира спортната подготовка за начално обучение по вид спорт на хора с увредено зрение
Знания	• Познава същността на тренировъчното натоварване • Знае критериите за тренираност и спортна форма в съответния вид спорт • Познава основните средства и методи за развиване на основните двигателни качества • Познава основните средства и методи за спортно-техническо усъвършенстване в различни спортни дисциплини за хора със зрителни увреждания • Познава основни средства и методи за изграждане на тактическата подготовка в различни спортни дисциплини за хора със зрителни увреждания • Познава основните средства и методи за психическа подготовка на хора със зрителни увреждания • Знае периодизацията на спортната тренировка
Умения	• Адаптира физическата активност на спортуващите със зрителни увреждания към техните специфични нужди (за физическа и

	социална среда, спортна екипировка, състезателни правила, методика на обучение, инструкции и други) • Изготвя план-график и определя целите на тренировъчните занимания • Подбира методите и средствата за постигане целите на тренировъчните занимания • Определя параметрите на тренировъчното натоварване – продължителност, обем, плътност, интензивност • Подбира спортната екипировка
Компетентности	• Способен е съвместно с треньор по АФА и спорт за хора с увреждания да планира спортни занимания за начално обучение по вид спорт на хора със зрителни увреждания както с образователни, здравни, социални, културни и/или възстановителни функции, така и за постигане на високи спортни резултати • Проявява съобразителност и аналитично мислене при планиране спортната подготовка на хора със зрителни увреждания
Резултат от учене 10.3:	• Провежда тренировъчни занимания за начално обучение по вид спорт на хора с увредено зрение
Знания	• Знае основните състезателни правила на различни спортни дисциплини за хора със зрителни увреждания, а също и правилата на игри със забавен и учебен характер • Познава терминологията в различни спортни дисциплини за хора със зрителни увреждания • Знае методиката за начално обучение по различни спортни дисциплини за хора със зрителни увреждания • Познава факторите, които могат да окажат положително или отрицателно влияние върху представянето на спортист със зрително увреждане • Познава особеностите на общуване и работа с хора със зрителни увреждания, а също и особеностите на различните възрастови групи • Познава видовете травми и рисковете за здравето, които могат да настъпят при практикуването на различни спортни дисциплини за хора със зрителни увреждания, както и начините за оказване на първа помощ
Умения	• Запознава спортуващите с историята на различни спортни дисциплини за хора със зрителни увреждания • Запознава спортуващите с ползите за здравето от редовната физическа активност • Обяснява предназначението и демонстрира начина на употреба на спортните съоръжения, уреди и екипировка • Владее, демонстрира и обяснява техниките на изпълнение на движения и упражнения от различни спортни дисциплини за хора със зрителни увреждания • Общува със спортуващите по популярни теми от областта на спорта за високо спортно майсторство • Разпознава опасностите за здравето на спортуващите • Оказва първа помощ и обездвижва пострадал
Компетентности	• Способен е самостоятелно да проведе тренировъчно занимание за начално обучение по вид спорт с малка група хора със зрителни

	увреждания по утвърден тренировъчен план • Проявява отговорност, креативност, инициативност и уважение при работата с хора със зрителни увреждания и демонстрира авторитет
Средства за оценяване:	Средство 1: • Решаване на тест или развиване на въпрос от областта на организацията на спорта за хора със зрителни увреждания Средство 2: • Изготвяне на план-конспект за тренировъчно занимание за начално обучение по вид спорт на хора със зрителни увреждания по зададени цели и задачи на заниманието Средство 3: • Провеждане на тренировъчно занимание за начално обучение по вид спорт на хора със зрителни увреждания по зададен план-конспект
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1, 2: • Учебен кабинет За средство 3: • Спортна зала по вид спорт или друго спортно съоръжение • Спортни уреди и пособия • Лице (или група лица) със зрителни увреждания
Критерии за оценяване:	За средство 1: • Демонстрирани са професионални знания от областта на организацията на спорта за хора със зрителни увреждания За средство 2: • Съдържанието на тренировъчното занимание отговаря на поставените цели и задачи. Изброени са необходимите спортни съоръжения и уреди. Разписани са методически указания за отделните упражнения За средство 3: • Проведеното тренировъчно занимание е изпълнило планираните цели и задачи. Техниките на изпълнение на различните движения и упражнения са правилно демонстрирани. Дадените методическите указания и използваната спортна терминология са коректни

ЕРУ 11

Наименование на единицата:	АФА и спорт за хора увреден слух
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Инструктор по адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 11.1:	• Познава организацията на спорта за хора с увреден слух

Знания	• Познава дейността на национални правителствени и неправителствени организации, имащи отношение към хората със слухови увреждания • Знае правата на хората със слухови увреждания съгласно националното и международно законодателство • Познава Международната класификация на функциониране, инвалидност и здраве, както и класификациите на функционалност за различните спортни дисциплини, включени в Олимпийските игри за глухи • Познава дейността на Международния олимпийски комитет в областта на спорта за хора със слухови увреждания, както и тази на други спортни организации на европейски и национално ниво (федерации, асоциации и др.) • Знае историята на Олимпийските игри за глухи (Deaflympics) • Изброява спортните дисциплини, включени в Олимпийските игри за глухи и обяснява техните особености и основни правила
Умения	• Идентифицира мястото на дадена спортна организация за хора със слухови увреждания (спортен клуб, федерация, асоциация или др.) в системата на спорта • Идентифицира възможните механизми и източници на финансиране на дадена спортна организация за хора със слухови увреждания
Компетентности	• Способен е самостоятелно да намира решения на проблеми с административен характер като търси съдействието на съответните отговорни институции или това на други организации, имащи отношение към спорта и към хората със слухови увреждания • Проявява съобразителност и аналитично мислене при решаването на административни проблеми, свързани със спорта за хора със слухови увреждания
Резултат от учене 11.2:	• Планира спортната подготовка за начално обучение по вид спорт на хора с увреден слух
Знания	• Познава същността на тренировъчното натоварване • Знае критериите за тренираност и спортна форма в съответния вид спорт • Познава основните средства и методи за развиване на основните двигателни качества • Познава основните средства и методи за спортно-техническо усъвършенстване в различни спортни дисциплини за хора със слухови увреждания • Познава основни средства и методи за изграждане на тактическата подготовка в различни спортни дисциплини за хора със слухови увреждания • Познава основните средства и методи за психическа подготовка на хора със слухови увреждания • Знае периодизацията на спортната тренировка
Умения	• Адаптира физическата активност на спортуващите със слухови увреждания към техните специфични нужди (за физическа и социална среда, спортна екипировка, състезателни правила, методика на обучение, инструкции и други)

	• Изготвя план-график и определя целите на тренировъчните занимания • Подбира методите и средствата за постигане целите на тренировъчните занимания • Определя параметрите на тренировъчното натоварване – продължителност, обем, плътност, интензивност • Подбира спортната екипировка
Компетентности	• Способен е съвместно с треньор по АФА и спорт за хора с увреждания да планира спортни занимания за начално обучение по вид спорт на хора със слухови увреждания както с образователни, здравни, социални, културни и/или възстановителни функции, така и за постигане на високи спортни резултати • Проявява съобразителност и аналитично мислене при планиране спортната подготовка на хора със слухови увреждания
Резултат от учене 11.3:	• Провежда тренировъчни занимания за начално обучение по вид спорт на хора с увреден слух
Знания	• Знае основните състезателни правила на различни спортни дисциплини за хора със слухови увреждания, а също и правилата на игри със забавен и учебен характер • Познава терминологията в различни спортни дисциплини за хора със слухови увреждания • Знае методиката за начално обучение по различни спортни дисциплини за хора със слухови увреждания • Познава факторите, които могат да окажат положително или отрицателно влияние върху представянето на спортист с умствено увреждане • Познава особеностите на общуване и работа с хора със слухови увреждания, а също и особеностите на различните възрастови групи • Познава видовете травми и рисковете за здравето, които могат да настъпят при практикуването на различни спортни дисциплини за хора със слухови увреждания, както и начините за оказване на първа помощ
Умения	• Запознава спортуващите с историята на различни спортни дисциплини за хора със слухови увреждания • Запознава спортуващите с ползите за здравето от редовната физическа активност • Обяснява предназначението и демонстрира начина на употреба на спортните съоръжения, уреди и екипировка • Владее, демонстрира и обяснява техниките на изпълнение на движения и упражнения от различни спортни дисциплини за хора със слухови увреждания • Общува със спортуващите по популярни теми от областта на спорта за високо спортно майсторство • Разпознава опасностите за здравето на спортуващите • Оказва първа помощ и обездвижва пострадали
Компетентности	• Способен е самостоятелно да проведе тренировъчно занимание за начално обучение по вид спорт с малка група хора със слухови увреждания по утвърден тренировъчен план • Проявява отговорност, креативност, инициативност и уважение

	при работата с хора със слухови увреждания и демонстрира авторитет
Средства за оценяване:	Средство 1: Решаване на тест или развиване на въпрос от областта на организацията на спорта за хора със слухови увреждания Средство 2: Изготвяне на план-конспект за тренировъчно занимание за начално обучение по вид спорт на хора със слухови увреждания по зададени цели и задачи на заниманието Средство 3: Провеждане на тренировъчно занимание за начално обучение по вид спорт на хора със слухови увреждания по зададен план-конспект
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: Учебен кабинет За средство 3: Спортна зала по вид спорт или друго спортно съоръжение Спортни уреди и пособия Лице (или група лица) със слухови увреждания
Критерии за оценяване:	За средство 1: Демонстрирани са професионални знания от областта на организацията на спорта за хора със слухови увреждания За средство 2: Съдържанието на тренировъчното занимание отговаря на поставените цели и задачи. Изброени са необходимите спортни съоръжения и уреди. Разписани са методически указания за отделните упражнения За средство 3: Проведеното тренировъчно занимание е изпълнило планираните цели и задачи. Техниките на изпълнение на различните движения и упражнения са правилно демонстрирани. Дадените методическите указания и използваната спортна терминология са коректни

ЕРУ 12

Наименование на единицата:	АФА и спорт за хора с физически увреждания (увреждания на двигателната или на нервната система)
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Инструктор по адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 12.1:	Познава организацията на спорта за хора с физически увреждания
Знания	Познава дейността на национални правителствени и неправителствени организации, имащи отношение към хората с

	физически увреждания • Знае правата на хората с физически увреждания съгласно националното и международно законодателство • Познава Международната класификация на функциониране, инвалидност и здраве, както и класификациите на функционалност за различните спортни дисциплини, включени в Параолимпийските игри • Познава дейността на Международния олимпийски комитет в областта на спорта за хора с физически увреждания, на Международната федерация за спорт в инвалидни колички и за хора с ампутации (International Wheelchair and Amputee Sports Federation), както и тази на други спортни организации на европейски и национално ниво (федерации, асоциации и др.) • Знае историята на Параолимпийските игри (Paralympic Games) • Изброява спортните дисциплини, включени в Параолимпийските игри и обяснява техните особености и основни правила
Умения	• Идентифицира мястото на дадена спортна организация за хора с физически увреждания (спортен клуб, федерация, асоциация или др.) в системата на спорта • Идентифицира възможните механизми и източници на финансиране на дадена спортна организация за хора с физически увреждания
Компетентности	• Способен е самостоятелно да намира решения на проблеми с административен характер като търси съдействието на съответните отговорни институции или това на други организации, имащи отношение към спорта и към хората с физически увреждания • Проявява съобразителност и аналитично мислене при решаването на административни проблеми, свързани със спорта за хора с физически увреждания
Резултат от учене 12.2:	• Планира спортната подготовка за начално обучение по вид спорт на хора с физически увреждания
Знания	• Познава същността на тренировъчното натоварване • Знае критериите за тренираност и спортна форма в съответния вид спорт • Познава основните средства и методи за развиване на основните двигателни качества • Познава основните средства и методи за спортно-техническо усъвършенстване в различни спортни дисциплини за хора с физически увреждания • Познава основни средства и методи за изграждане на тактическата подготовка в различни спортни дисциплини за хора с физически увреждания • Познава основните средства и методи за психическа подготовка на хора с физически увреждания • Знае периодизацията на спортната тренировка
Умения	• Адаптира физическата активност на спортуващите с физически увреждания към техните специфични нужди (за физическа и социална среда, спортна екипировка, състезателни правила, методика на обучение, инструкции и други)

	• Изготвя план-график и определя целите на тренировъчните занимания • Подбира методите и средствата за постигане целите на тренировъчните занимания • Определя параметрите на тренировъчното натоварване – продължителност, обем, плътност, интензивност • Подбира спортната екипировка
Компетентности	• Способен е съвместно с треньор по АФА и спорт за хора с увреждания да планира спортни занимания за начално обучение по вид спорт на хора с физически увреждания както с образователни, здравни, социални, културни и/или възстановителни функции, така и за постигане на високи спортни резултати • Проявява съобразителност и аналитично мислене при планиране спортната подготовка на хора с физически увреждания
Резултат от учене 12.3:	• Провежда тренировъчни занимания за начално обучение по вид спорт с хора с физически увреждания
Знания	• Знае основните състезателни правила на различни спортни дисциплини за хора с физически увреждания, а също и правилата на игри със забавен и учебен характер • Познава терминологията в различни спортни дисциплини за хора с физически увреждания • Знае методиката за начално обучение по различни спортни дисциплини за хора с физически увреждания • Познава факторите, които могат да окажат положително или отрицателно влияние върху представянето на спортист с умствено увреждане • Познава особеностите на общуване и работа с хора с физически увреждания, а също и особеностите на различните възрастови групи • Познава видовете травми и рисковете за здравето, които могат да настъпят при практикуването на различни спортни дисциплини за хора с физически увреждания, както и начините за оказване на първа помощ
Умения	• Запознава спортуващите с историята на различни спортни дисциплини за хора с физически увреждания • Запознава спортуващите с ползите за здравето от редовната физическа активност • Обяснява предназначението и демонстрира начина на употреба на спортните съоръжения, уреди и екипировка • Владее, демонстрира и обяснява техниките на изпълнение на движения и упражнения от различни спортни дисциплини за хора с физически увреждания • Общува със спортуващите по популярни теми от областта на спорта за високо спортно майсторство • Разпознава опасностите за здравето на спортуващите • Оказва първа помощ и обездвижва пострадал
Компетентности	• Способен е самостоятелно да проведе тренировъчно занимание за начално обучение по вид спорт с малка група хора с физически увреждания по утвърден тренировъчен план • Проявява отговорност, креативност, инициативност и уважение

	при работата с хора с физически увреждания и демонстрира авторитет
Средства за оценяване:	Средство 1: Решаване на тест или развиване на въпрос от областта на организацията на спорта за хора с физически увреждания Средство 2: Изготвяне на план-конспект за тренировъчно занимание за начално обучение по вид спорт на хора с физически увреждания по зададени цели и задачи на заниманието Средство 3: Провеждане на тренировъчно занимание за начално обучение по вид спорт на хора с физически увреждания по зададен план-конспект
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: Учебен кабинет За средство 3: Спортна зала по вид спорт или друго спортно съоръжение Спортни уреди и пособия Лице (или група лица) с физически увреждания
Критерии за оценяване:	За средство 1: Демонстрирани са професионални знания от областта на организацията на спорта за хора с физически увреждания За средство 2: Съдържанието на тренировъчното занимание отговаря на поставените цели и задачи. Изброени са необходимите спортни съоръжения и уреди. Разписани са методически указания за отделните упражнения За средство 3: Проведеното тренировъчно занимание е изпълнило планираните цели и задачи. Техниките на изпълнение на различните движения и упражнения са правилно демонстрирани. Дадените методическите указания и използваната спортна терминология са коректни

ЕРУ 13

Наименование на единицата:	АФА и спорт за хора с детска церебрална парализа (ДЦП)
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Инструктор по адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 13.1:	Познава организацията на спорта за хора с детска церебрална парализа (ДЦП)
Знания	Познава дейността на национални правителствени и неправителствени организации, имащи отношение към хората с

	ДЦП • Знае правата на хората с ДЦП съгласно националното и международно законодателство • Познава Международната класификация на функциониране, инвалидност и здраве, както и класификациите на функционалност за различните спортни дисциплини, включени в Параолимпийските игри • Познава дейността на Международния олимпийски комитет в областта на спорта за хора с ДЦП, на Международната асоциация за спорт и рекреация за хора с ДЦП (Cerebral Palsy International Sports and Recreation Association), както и тази на други спортни организации на европейски и национално ниво (федерации, асоциации и други) • Знае историята на Параолимпийските игри (Paralympic Games) • Изброява спортните дисциплини, включени в Параолимпийските игри и обяснява техните особености и основни правила
Умения	• Идентифицира мястото на дадена спортна организация за хора с ДЦП (спортен клуб, федерация, асоциация или др.) в системата на спорта • Идентифицира възможните механизми и източници на финансиране на дадена спортна организация за хора с ДЦП
Компетентности	• Способен е самостоятелно да намира решения на проблеми с административен характер като търси съдействието на съответните отговорни институции или това на други организации, имащи отношение към спорта и към хората с ДЦП • Проявява съобразителност и аналитично мислене при решаването на административни проблеми, свързани със спорта за хора с ДЦП
Резултат от учене 13.2:	• Планира спортната подготовка за начално обучение по вид спорт на хора с детска церебрална парализа (ДЦП)
Знания	• Познава същността на тренировъчното натоварване • Знае критериите за тренираност и спортна форма в съответния вид спорт • Познава основните средства и методи за развиване на основните двигателни качества • Познава основните средства и методи за спортно-техническо усъвършенстване в различни спортни дисциплини за хора с ДЦП • Познава основни средства и методи за изграждане на тактическата подготовка в различни спортни дисциплини за хора с ДЦП • Познава основните средства и методи за психическа подготовка на хора с ДЦП • Знае периодизацията на спортната тренировка
Умения	• Адаптира физическата активност на спортуващите с ДЦП към техните специфични нужди (за физическа и социална среда, спортна екипировка, състезателни правила, методика на обучение, инструкции и други) • Изготвя план-график и определя целите на тренировъчните занимания • Подбира методите и средствата за постигане целите на тренировъчните занимания • Определя параметрите на тренировъчното натоварване –

	продължителност, обем, плътност, интензивност • Подбира спортната екипировка
Компетентности	• Способен е съвместно с треньор по АФА и спорт за хора с увреждания да планира спортни занимания за начално обучение по вид спорт на хора с ДЦП както с образователни, здравни, социални, културни и/или възстановителни функции, така и за постигане на високи спортни резултати • Проявява съобразителност и аналитично мислене при планиране спортната подготовка на хора с ДЦП
Резултат от учене 13.3:	• Провежда тренировъчни занимания за начално обучение по вид спорт на хора с детска церебрална парализа (ДЦП)
Знания	• Знае основните състезателни правила на различни спортни дисциплини за хора с ДЦП, а също и правилата на игри със забавен и учебен характер • Познава терминологията в различни спортни дисциплини за хора с ДЦП • Знае методиката за начално обучение по различни спортни дисциплини за хора с ДЦП • Познава факторите, които могат да окажат положително или отрицателно влияние върху представянето на спортист с умствено увреждане • Познава особеностите на общуване и работа с хора с ДЦП, а също и особеностите на различните възрастови групи • Познава видовете травми и рисковете за здравето, които могат да настъпят при практикуването на различни спортни дисциплини за хора с ДЦП, както и начините за оказване на първа помощ
Умения	• Запознава спортуващите с историята на различни спортни дисциплини за хора с ДЦП • Запознава спортуващите с ползите за здравето от редовната физическа активност • Обяснява предназначението и демонстрира начина на употреба на спортните съоръжения, уреди и екипировка • Владее, демонстрира и обяснява техниките на изпълнение на движения и упражнения от различни спортни дисциплини за хора с ДЦП • Общува със спортуващите по популярни теми от областта на спорта за високо спортно майсторство • Разпознава опасностите за здравето на спортуващите • Оказва първа помощ и обездвижва пострадал
Компетентности	• Способен е самостоятелно да проведе тренировъчно занимание за начално обучение по вид спорт с малка група хора с ДЦП по утвърден тренировъчен план • Проявява отговорност, креативност, инициативност и уважение при работата с хора с ДЦП и демонстрира авторитет
Средства за оценяване:	Средство 1: • Решаване на тест или развиване на въпрос от областта на организацията на спорта за хора с ДЦП Средство 2: • Изготвяне на план-конспект за тренировъчно занимание за

	начално обучение по вид спорт на хора с ДЦП по зададени цели и задачи на заниманието Средство 3: • Провеждане на тренировъчно занимание за начално обучение по вид спорт на за хора с ДЦП по зададен план-конспект
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: • Учебен кабинет За средство 3: • Спортна зала по вид спорт или друго спортно съоръжение • Спортни уреди и пособия • Лице (или група лица) с ДЦП
Критерии за оценяване:	За средство 1: • Демонстрирани са професионални знания от областта на организацията на спорта за хора с ДЦП За средство 2: • Съдържанието на тренировъчното занимание отговаря на поставените цели и задачи. Изброени са необходимите спортни съоръжения и уреди. Разписани са методически указания за отделните упражнения За средство 3: • Проведеното тренировъчно занимание е изпълнило планираните цели и задачи. Техниките на изпълнение на различните движения и упражнения са правилно демонстрирани. Дадените методическите указания и използваната спортна терминология са коректни

ЕРУ 14

Наименование на единицата:	АФА и спорт за хора в пенсионна възраст
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Инструктор по адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Резултат от учене 14.1:	• Планира спортната подготовка за начално обучение по вид спорт на хора в пенсионна възраст
Знания	• Познава същността на тренировъчното натоварване • Познава основните средства и методи за развиване на основните двигателни качества • Познава основните средства и методи за спортно-техническо усъвършенстване в различни спортни дисциплини, подходящи за хора в пенсионна възраст • Познава основни средства и методи за изграждане на тактическата подготовка в различни спортни дисциплини, подходящи за хора в пенсионна възраст • Познава основните средства и методи за психическа подготовка на хора в пенсионна възраст

	• Знае периодизацията на спортната тренировка
Умения	• Адаптира физическата активност на спортуващите в пенсионна възраст към техните специфични нужди (за физическа и социална среда, спортна екипировка, състезателни правила, методика на обучение, инструкции и други) • Изготвя план-график на тренировъчните занимания и определя техните цели • Подбира методите и средствата за постигане целите на тренировъчните занимания • Определя параметрите на тренировъчното натоварване – продължителност, обем, плътност, интензивност • Подбира спортната екипировка
Компетентности	• Способен е съвместно с треньор по спорт да планира спортни занимания за начално обучение по вид спорт на хора в пенсионна възраст с образователни, здравни, социални, културни и/или възстановителни функции • Проявява съобразителност и аналитично мислене при планиране спортната подготовка на хора в пенсионна възраст
Резултат от учене 14.2:	• Провежда тренировъчни занимания за начално обучение по вид спорт на хора в пенсионна възраст хора
Знания	• Знае основните състезателни правила на различни спортни дисциплини, подходящи за хора в пенсионна възраст, а също и правилата на игри със забавен и учебен характер • Познава терминологията в различни спортни дисциплини, подходящи за хора в пенсионна възраст • Знае методиката за начално обучение по различни спортни дисциплини, подходящи за хора в пенсионна възраст • Познава особеностите на общуване и работа със хора в пенсионна възраст • Познава видовете травми и рисковете за здравето, които могат да настъпят при практикуването на различни спортни дисциплини, подходящи за хора в пенсионна възраст, както и начините за оказване на първа помощ
Умения	• Запознава спортуващите с историята на различни спортни дисциплини, подходящи за хора в пенсионна възраст • Запознава спортуващите с ползите за здравето от редовната физическа активност • Обяснява предназначението и демонстрира начина на употреба на спортните съоръжения, уреди и екипировка • Владее, демонстрира и обяснява техниките на изпълнение на движения и упражнения от различни спортни дисциплини, подходящи за хора в пенсионна възраст • Общува със спортуващите по популярни теми от областта на спорта за високо спортно майсторство • Разпознава опасностите за здравето на спортуващите • Оказва първа помощ и обездвижва пострадал
Компетентности	• Способен е самостоятелно да проведе тренировъчно занимание за начално обучение по вид спорт с малка група хора в пенсионна възраст по утвърден тренировъчен план • Проявява отговорност, креативност, инициативност и уважение

	при работата с хора в пенсионна възраст и демонстрира авторитет
Средства за оценяване:	Средство 1: Изготвяне на план-конспект за тренировъчно занимание за начално обучение по вид спорт на хора в пенсионна възраст по зададени цели и задачи на заниманието Средство 2: Провеждане на тренировъчно занимание за начално обучение по вид спорт на хора в пенсионна възраст по зададен план-конспект
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: Учебен кабинет За средство 2: Спортна зала по вид спорт или друго спортно съоръжение Спортни уреди и пособия Лице (или група лица) в пенсионна възраст
Критерии за оценяване:	За средство 1: Съдържанието на тренировъчното занимание отговаря на поставените цели и задачи. Изброени са необходимите спортни съоръжения и уреди. Разписани са методически указания за отделните упражнения За средство 2: Проведеното тренировъчно занимание е изпълнило планираните цели и задачи. Техниките на изпълнение на различните движения и упражнения са правилно демонстрирани. Дадените методическите указания и използваната спортна терминология са коректни

4. Изисквания към материалната база

4.1. По теория

Обучението по теория се извършва в учебни кабинети по теория и в компютърни кабинети.

Обзавеждането на учебния кабинет по теория включва: работно място за обучаващия и за всеки обучаван (работна маса и стол), учебна дъска, мебели (предимно шкафове за различни цели) и учебни пособия (демонстрационни макети и модели, онагледяващи табла, реални образци, учебни видеофилми, мултимедийни презентации, програмни продукти, справочна литература и нормативни актове, регламентиращи спортната дейност – закони, наредби, инструкции, стратегии и други).

Компютърният кабинет трябва да предлага персонален компютър на всеки обучаван с необходимия хардуер и софтуер, свързан в мрежа и достъп до интернет, принтер, скенер и мултимедиен проектор.

4.2. По практика

Обучението по практика на професията се извършва в реална работна среда – стадиони, спортни площадки, спортни зали, плувни басейни и други спортни комплекси, в зависимост от вида спорт, оборудвани с необходимите за провеждане на спортни занимания уреди и технически съоръжения.

В случай, че се провежда учебна практика по снежни спортове, може да са необходими: алпийски ски, обувки за алпийски ски, щeki за алпийски ски, ски за бягане, обувки за ски за бягане, щeki за ски бягане, сноуборд, обувки за сноуборд и/или други.

В случай, че се провежда учебна практика по водни спортове са необходими: водни ски, дъски и платна за уинд сърф, джетове, гребни лодки (като ялове, лодки за академично гребане, рафтове, канута и кану-каяци за бързи или спокойни води), гребла за съответния вид лодки, каски, спасителни жилетки и въжета и/или други.

В случай, че се провежда учебна практика по планинарство са необходими: топографски и туристически карти, компаси, GPS устройства, алпийски съоръжения – клинове (различни видове), карабинери, френдове, въжета и пособия, каски, седалки, велосипеди и/или други.

В случай, че се провежда учебна практика по танци, гимнастика, аеробика, акробатика и подвижни игри са необходими: гимнастически квадрат, аудио-уредба, батут, обръчи, конуси, въжета и/или други.

В случай, че се провежда учебна практика по други спортове са необходими: футболни, баскетболни, волейболни и хандбални топки, конуси, тенис ракети, тенис топки, маса и мрежа за тенис на маса, хилки за тенис на маса, голф стикове, голф топки, лъкове, стрели, мишени и/или други.

Оборудването трябва да включва и измервателни уреди като хронометри, уреди за антропометрични измервания, пулсомери и др.).

5. Изисквания към обучаващите

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка могат да преподават лица със завършено висше образование по съответната специалност.

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 от 2002 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), могат да преподават лица без висше образование и без придобита професионална квалификация „учител“, ако са придобили четвърта степен на професионална квалификация по професия „Инструктор по адаптирана физическа активност и спорт за хора с увреждания“ при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за актуализиране на професионалните знания, умения и компетентности.